

ชื่อเรื่อง	การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการจัดการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอนงนาฏ อุ่นเรือน
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.กชพร ศิริโกคากิจ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการจัดการและปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขรวมถึงความต้องการในการส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สอบถามคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 288 คน จากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ 7 แห่ง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 288 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 41-50 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ระยะเวลาในการเข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยเฉลี่ย 5 ปี ในขณะที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีช่วงระยะเวลาดำเนินธุรกิจ 6-10 ปี จำนวนผลิตภัณฑ์ในแต่ละกลุ่มวิสาหกิจมี 21-30 ชนิด การก่อตั้งวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เกิดจากการส่งเสริมของหน่วยงานราชการ ทุนดำเนินงานได้มาโดยการระดมจากสมาชิก เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้าเอง ใช้สถานที่ทำการของกลุ่มเป็นสถานที่ในการดำเนินงาน มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อปีสูงสุด 1,000,000 บาท ในขณะที่มีรายจ่าย 700,000 บาท สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มในระดับปานกลางส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการผลิต การตลาดและด้านการเงินและการบัญชีในระดับมาก ส่วนด้านการจัดการมีการให้ความสำคัญในระดับปานกลาง และคิดว่าผลการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าสนใจ

สภาพการดำเนินงานด้านการจัดการพบว่า 1) ด้านการวางแผน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการมุ่งเป้าหมายเพื่อส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิก มีการวางแผนล่วงหน้าในระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี) โดยให้ความสำคัญด้านการเงินและการบัญชี มีการคำนึงถึงโอกาสจากสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เรื่องที่วิสาหกิจชุมชนดำเนินการวางแผนน้อยที่สุดคือการกำหนดทางเลือกในการปฏิบัติ

อย่างชัดเจน 2) ด้านการจัดองค์กร ส่วนใหญ่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจน โดยแต่ละหน้าที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง มีการติดต่อประสานงานกัน การปฏิบัติงานสามารถยืดหยุ่นได้ไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอนและส่วนใหญ่มีโครงสร้างแบบเป็นทางการ 3) ด้านการจัดคนเข้าทำงาน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดมีการสรรหา คัดเลือกสมาชิกจากคนภายในชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีการกำหนดเงื่อนไขการรับสมาชิก และมีการบันทึกไว้ชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับประสบการณ์ในการทำงาน มีวิธีการพัฒนาสมาชิกในกลุ่มโดยการสอนงาน และการให้ลงมือปฏิบัติ 4) ด้านการชักนำและการสั่งการ ส่วนใหญ่มีการสั่งการทั้งเปิดโอกาส และไม่เปิดโอกาสให้ซักถามโดยขึ้นอยู่กับสถานการณ์ มีการจ่ายค่าตอบแทนแก่สมาชิกตามระเบียบของกลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่กำหนดค่าตอบแทนเป็นรายชิ้นงาน ปัจจัยสำคัญในการกำหนดอัตราค่าจ้างขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่ง และส่วนใหญ่ยังขาดการสร้างขวัญ กำลังใจและแรงจูงใจในการทำงาน 5) ด้านการควบคุม ส่วนใหญ่มีการรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มเป็นรายปี มีการกำหนดมาตรฐานของงานที่ทำโดยใช้คุณภาพสินค้าที่ผลิต และมีการแก้ไขการขัดแย้ง โดยการเรียกทั้ง 2 ฝ่ายมาเจรจาหาข้อยุติ และไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง

ด้านปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พบว่า มีปัญหาด้านการวางแผน เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย ขาดผู้นำที่มีความสามารถในการวางแผน การกระจายอำนาจการบริหารจัดการ การถ่ายทอด แลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการดำเนินงานของกลุ่ม การกำหนดวิธีการควบคุมและการวัดผลการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ในขณะที่มีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าวว่า ควรมีการสนับสนุนให้มีการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในระยะยาวทุกด้าน เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนมากขึ้น มีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ให้แก่สมาชิกโดยทั่วถึงกัน สนับสนุนให้สมาชิกได้รับความรู้เพิ่มเติมด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มมากขึ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และตรวจสอบการทำงานของกลุ่ม สร้างขวัญและกำลังใจให้สมาชิกเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในการทำงานมากยิ่งขึ้นตลอดจนการส่งเสริมให้สมาชิกเห็นความสำคัญในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เป็นสากล และตรงตามความต้องการของลูกค้ามากขึ้นสำหรับความต้องการในการส่งเสริม สนับสนุน พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการส่งเสริม สนับสนุนในเรื่องความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตใหม่ ๆ ให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและมีมาตรฐานสากลมากขึ้นการบำบัดน้ำเสียที่เกิดจากการย้อมสีผ้าฝ้าย ความสามารถในการแข่งขันกับคู่แข่งอื่น ๆ โดยเฉพาะการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าของสินค้า และการสนับสนุนงบประมาณในการทัศนศึกษา ดูงาน

Title	A Study on Operational Condition on the Management of Community Enterprises: Cotton Hand Weaven Products Group, Mearaeng Sub-district, Pasang District, Lamphun Province
Author	Miss Anongnart Unruean
Degree	Master of Business Administration in Business Administration
Advisory Committee Chairperson	Dr. Koshaporn Siripokakit

ABSTRACT

This research aimed at exploring operational condition on the management, problems encountered, suggestions for problems solving and needs for promotion and support on operational condition of community enterprises. producing of cotton hand weaven products in Maeraeng sub-district, PaSang district, Lamphun province. A set of questionnaires was used for data collection administered with 288 committee and members of 7 community enterprises producing cotton hand weaven products.

Results of the study revealed that most of the respondents were elementary school graduates. They had been a member of the community and enterprises group for 5 years on average. Meanwhile, most of the community enterprises arised from the promotion and support of government agencies. Member of the community enterprise groups shared their money for the operational fund. Roles of the community enterprise groups were both producer and seller. Their highest annual income was 1,000,000 baht on average whereas their annual expenditure was about 700,000 baht. Members of the community enterprises group had a moderate level of participation in the group operation. Most of them placed the importance on production, marketing, finance, and accounting at a high level. However, management was found at a moderate level. They were satisfied with the operational outcomes of their community enterprise group. Regarding the operational condition of the community enterprise group, the following were found: 1) Planning - The community enterprise groups aimed to promote occupation for its members. There was planning in advance (not more than 1 year) placing the importance on finance and accounting. They realized on an opportunity from internal and external environment. The determination of alternatives in clear practice was found to be the least in planning. 2) Organizing - Most of the community

enterprise groups assigned clear authority and responsibility in which there was a relationship among assigned tasks; that was, there was coordination among each section. The operation could be flexible which needed not to be in accordance with sequences. Most of the community enterprise groups. Had a formal structure. 3) Staffing - All of the community enterprise groups had selected members from people living in their community. Most of the community enterprise groups had determined the requirements of member application which was clearly recorded. Particularly, it placed the importance on work experience. They had developed potential of their members by in-house training and experiential learning through practice. 4) Directing - Most of community enterprise groups offered an opportunity for members to ask questions but sometimes did not depending on situations. There was compensation for its members based on group's rules and regulations; However, most of the community enterprise groups had fixed the compensation based on each assigned task. The main factor in the determination of compensation was potential in compensation paying of each community enterprise groups. It was also found that most group members lacked of morale support and motivation. 5) Controlling - Most of the community enterprise groups had an annual report on their operational outcomes. There was the determination of assigned task standard (quality of products). Besides, There was problem solving in conflicts by reconciliation. With regards to problems in the operation of the community enterprise groups, the following were found: planning on target determination; lack of leaders having potential in planning; decentralization of managerial administration; local wisdom exchange or transfer to other group members; participation in decision-making about group operation; and determination of control methods and concrete assessment. The following were suggestions or should be practiced: support on long-term operational planning in all aspects of the community enterprise groups; offer on opportunity for group members to participate in the operational planning; make understanding with group members about role and task; support group members to acquire additional knowledge on product development; exchange knowledge among the community enterprise groups; offer group members participation in the operation; always monitor work performance of the community enterprise groups; create morale value and motivation for group members, promote group members to realize the importance of team work; and develop the international standard of quality products which meet needs of customers more than ever. Regarding needs for promotion and support, most of the community enterprise groups needed for the following promotion and support on additional knowledge about new production technology for a high standard and quality; treatment of waste water from cotton dying; competitive potential in terms of product designs and value added; and budget support for educational tours.